Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Suomalaisten yritysten toimintaympäristöön vaikuttaisi laajasti komission ehdotus, jossa jäsenvaltioiden olisi varmistettava yhdenmukainen verotus samaan tarkoitukseen käytettäville ja samaan veroluokkaan kuuluville tuotteille, kuten moottoribensiinille ja dieselöljylle tai kehittyneitä biopolttoaineille ja sähkölle. Nykyisen direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat vapaasti määritellä eri tuotteille verotasot direktiivissä säädettyjen vähimmäisverotasojen yläpuolella. Muutoksella olisi keskeisiä vaikutuksia:

1. Sähkön verotukseen

   Sähköä ei voisi enää erotella kaupallisten ja ei-kaupallisten sähkön käytön välillä. Siten Suomessa nykyisin käytössä oleva sähköveron porrastaminen kahteen veroluokkaan ei olisi enää mahdollista. Energiaintensiivisen yritystoiminnan energiaverokantoja voisi kuitenkin alentaa tietyin edellytyksin vähimmäistasoja noudattaen. Tästä voisi olla kuitenkin seurauksena järjestelmä, jossa saman sektorin sisällä kohdeltaisiin verotuksellisesti eri yrityksiä eri tavoin.

   Sähkön verokantojen yhdistäminen olisi kilpailukyvyn sekä fiskaalisen- ja ympäristönäkökulman kannalta haasteellinen. Yhdymme Suomen kantaan, jossa sähkön verotason eriyttämismahdollisuus yritysten ja kotitalouksien välillä voisi olla tarpeen säilyttää, sillä se on mahdollistanut eriytetyn kannan sektoreille, joille korkea verotuksen taso eri syistä ei ole mahdollinen.

2. Liikenteen polttoaineiden verotukseen

   Ehdotuksen mukaan jäsenvaltion tulisi verottaa bensiiniä ja dieseliä yhdenmukaisin veroperustein energiasisältöä kohti. Tämä johtaisi siihen, että dieselin alemmat verokannat tulisi jatkossa poistaa ja jäsenmaa joutuisi verottamaan fossiilista dieseliä snt/l -muodossa enemmän kuin fossiilista bensiiniä.

   - Yrittäjät ei kannata ehdotusta. Se voisi johtaa suomalaisten yritysten kuljetuskustannusten nousuun ja yritysten kilpailukyvyn

heikkenemiseen. Hallituksen U-kirjelmässä asia on tuotu esiin. Valtioneuvoston kantaa voisi kuitenkin asiansuhteen terävöittää.

Komission ehdotuksessa liikenteen polttoaineiden vähimmäisverotasot on jaoteltu kolmeen luokkaan ympäristöominaisuuksien perusteella uusiutuvan energian direktiiviä mukaillen.

- Suomen Yrittäjien mukaan ehdotus on positiivinen ja se mahdollistaisi tulevaisuudessa kestävien/kehittyneiden biopolttoaineiden nykyistä alemman verotuksen ammattiliikenteelle.

Direktiiviehdotus ei enää mahdollistaisi ammattiliikenteessä käytettävän dieselpolttoaineen verokannan eriyttämistä (ammattidiesel).

- Katsomme, että direktiivissä tulisi säilyttää mahdollisuus asettaa raskaalle liikenteelle henkilöliikennettä alhaisempi verotus. Näin pystyttäisiin tarpeen mukaan kohdennetusti kompensoimaan mahdollinen polttoaineiden hinnannousu yrityksille ammattibiodieselin kautta.

3. Lämmityspolttoaineiden verotukseen

Komission ehdotuksen mukaan turve tulisi verottaa yhdenmukaisesti kivihiilen ja muiden fossiilisten lämmityspolttoaineiden kanssa. Tämä tarkoittaisi joko turpeen verotason huomattavaa nostamista tai muiden fossiilisten polttoaineiden verotasojen alentamista. Kumpikin tapaus olisi haasteellinen.

On tärkeä huomioida, että turpeen energiakäytöstä valtaosa on EU:n päästökaupan piirissä, jossa päästöoikeuden hinta on noussut selvästi. Pelkkä päästöoikeuden hinta vähentää turpeen käyttöä merkittävästi ja hallituksen tavoite turpeen käytön puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä tullaan ylittämään selvästi. Muutos on alan yrityksille todella nopea. Direktiivimuutos voisi johtaa yhä hallitsemattomampaan kierteeseen turpeen osalta. Tämä tulee huomioida myös Suomen kannassa.

Lisäksi yhdymme valtioneuvoston näkemykseen, jossa direktiivin mukaisia vähimmäisverotasoja tulisi nostaa kaikkien energialähteiden osalta lähemmäksi Suomen ja muiden korkean verotuksen maiden verotasoja. Pidämme myös tärkeänä, että eri vähäpäästöiset ratkaisut ovat verotuksen suhteen teknologianeutraaleja.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Sampo Seppänen
ekonomisti